

INTERNACIONALNI
TEATARSKI SUSRETI
BRČKO DISTRIKTA BiH

ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ
ТЕАТАРСКИ СУСРЕТИ
БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

БИЛТЕН БИЛТЕН

HRABROST OPSTAJE

Cenjena publiko!

Brčko distrikt BiH od 16. do 24. oktobra ponovno postaje epicentar regionalnih teatarskih susretanja, za koja s razlogom mogu reći, ne predstavljaju samo igranje predstava, nego jedan čin zajedništva, susret ljudi koji dolaze sa različitih strana, ali koji dele istu potrebu: da u teatru prepoznaju sebe.

Pozorište je oduvek bilo prostor slobode. U njemu možemo govoriti o onome o čemu inače ćutimo, smejeti se onome što nas pritiska i tugovati nad onim što nas nadilazi. Jer, teatar nas oslobađa i podseća da je svaki čovek i glumac i gledalac u sopstvenoj životnoj predstavi. Svesni smo da u vremenu koje je puno buke, teatar nam vraća tišinu potrebnu da čujemo sebe i druge, ali ujedno i krik neprihvatanja stvarnosti u kojoj se moramo smejeti i kada je bolno. To nije lako, za to je pre svega potrebna, naravno, hrabrost, baš kao u selekciji vrhunskih tekstova pod rediteljskom palicom velikana našeg podneblja. **U tome je i smisao našeg mota "Hrabrost opstaje", kao poveznici svim repertoarskim predstavama.**

„Ljudi od voska“ – Mate Matišić, režija Ivan Vanja Alač – Narodno pozorište Sombor, Republika Srbija

Drama o svim traumama koje nas okružuju: ratovi devedesetih, pitanje nacionalnosti, podela na seljake i građane, umetnik i njegov model. Svi strahovi ispričani su kroz tri priče jednog pisca koji sve to prepoznaje i pripoveda o sebi, svojim dilemama i saznanjima, nestrašćeno oblikujući jednu turobnu našu priču.

„Narodni poslanik“ – Branislav Nušić, režija Egon Savin – Makedonski Narodni Teatar Skoplje, Severna Makedonija

Prva komedija Branislava Nušića nastala je kada je imao devetnaest godina, a danas deluje kao da je napisana pre nekoliko sati i kao da se i dalje piše. Manipulacija, korupcija, pohlepa i vlast prikazani su kroz likove koje svakodnevno srećemo. Oni su naši savremenici i naše komšije, a sada su na sceni. Ostaje pitanje – da li da se smeujemo ili da ridamo. Hajde da se smeujemo, lakše je.

„Smrt na dopustu“ – Žoze Saramago, režija Kokan Mladenović – Gradsko Satiričko kazalište Kerempuh Zagreb, Republika Hrvatska

Predstava nastala po romanu portugalskog nobelovca Žozea Saramaga „Kolebanje smrti“. Veliki roman pretočen je u veliku i slojevitu predstavu. U jednoj državi na sedam meseci prestaje da postoji smrt. Kriza zdravstva i ekonomije postaje sve dublja, kriminal raste, a ljudi stare i ne umiru. Vlada, crkva i monarhija vode svoje prljave igre. Predstava nudi spas u humoru, britkom savremenom dijalogu i pesmi. Smrt je ovde shvaćena kao živo biće sa kojim se treba igrati.

„Čelava pevačica“ – Ežen Jonesko, režija Jagoš Marković – Centar za kulturu Tivat, Crna Gora

Klasično delo teatra apsurda. Jonesko je želeo da nauči engleski jezik i krenuo od reči – jednu po jednu, kao dete koje progovara i počinje da shvata pojmove. Drama je nastala kao igra jezika i pojmova, humor uvodi u besmislen radnju u kojoj se sve pretvara u blebetanje, sve se kosi sa zdravim razumom i postaje apsurd, čak i samo postojanje likova na sceni. Ovog puta pozorište je iskoristilo svoje pravo da se poigra sa vlastitim jezikom koji nam otkriva i skrivene tajne omeđenog prostora kojem pripada.

„Tango“ – Slavomir Mrožek, režija Radoslav Milenković – Narodno pozorište Tuzla, BiH

Drama o generacijskom jazu i svetu bez sistema vrednosti. Starija generacija se povlači umorna od borbe i ustupa mesto mladima koji su snažni i željni, ali njihova energija ne donosi promenu. Drama govori o porodici, osnovnoj ćeliji društva. Avangarda se gasi, sve ostaje isto ili postaje još konzervativnije. Život je i drama i komedija i groteska i farsa, a sve zajedno nas podseća da ga treba živeti.

„Mihael Kolhas“ – Hajnrh fon Klajst, režija Boris Liješević – Jugoslovensko Dramsko Pozorište Beograd, Republika Srbija

Priča o čoveku koji veruje u pravdu i u sistem koji će zaštititi savesnog i mirnog pojedinca. Njegova vera biva slomljena. Želja za pravdom ismejana je i ponižena, a onaj koji je traži biva kažnjen i uklonjen. Postaje niko. Ovo delo nemačkog romantizma nudi i snažnu sliku društva u kojem živimo i danas.

„Sjaj zvezda na plafonu“ – Juhana Tidel, režija Damjan Kecojević – Malo pozorište „Duško Radović“ Beograd, Srbija

Emotivna priča o ljubavi i gubitku. Prva prijateljstva, prvo zaljubljivanje i bolna saznanja i iskustva. Strah i očekivana smrt majke. Da li je smrt samo reč na koju moramo pristati? Kompleksna priča o odrastanju i sazrevanju. Pozorište koje pokreće i osnažuje. Pozorište koje nudi katarzu. Ne otimajte se. Nećete uspeti.

„Majstori, majstori“ – Goran Marković, režija Marko Misirača – Narodno pozorište RS, Banja Luka, BiH

Poznata priča iz čuvenog filma Gorana Markovića sada je prilagođena sceni i pozorišnoj poetici. U njoj prepoznamo i današnji trenutak: birokratiju, nepotizam, karijerizam, ogovaranje i ucene. Komedija apsurda smeštena je u vreme socijalizma, ali je u stvari savremena jer prikazuje ono što i danas živimo i što se i dalje piše pred našim očima.

Ovaj odabir ćete ipak vi dragi gledaoci proceniti svojom tišinom, aplauzom, smehom i plačem.

Selektor ITS-a Brčko distrikta BiH 2025. godine

Irfan Mensur

FESTIVAL JE MJESTO SUSRETA UMJETNOSTI, IDEJA I LJUDI

Internacionalni teatarski susreti u Brčko distriktu predstavljaju važnu platformu za susret umjetnosti, ideja i ljudi. Sa Sandrom Ikanović Jovičić, koordinatoricom takmičarskog programa, razgovarali smo o festivalu koji je izrastao u simbol umjetničkog susretanja, zajedništva i posvećenosti teatru. Govorila je o izazovima i uspjesima u organizaciji, reakcijama publike, značaju koji Susreti imaju za lokalnu zajednicu, te viziji budućnosti festivala koji ne prikazuje samo predstave, već i duh vremena u kojem nastaju.

Možete li nam približiti značaj Internacionalnih teatarskih susreta u Brčko distriktu? Šta publika može očekivati u okviru ovogodišnjeg programa i kako su dosadašnje reakcije publike i stručne javnosti oblikovale razvoj festivala?

Ovaj festival ima posebnu težinu jer predstavlja jedan od najznačajnijih teatarskih festivala u Bosni i

Hercegovini, ali i regionu. Kroz višedecenijsko trajanje festivala, koji se prema svojim propozicijama mijenjao i razvijao, Brčko je ugostilo najeminentnija imena regionalne teatarske scene, te predstave koje su obilježile cijele epohe. Festival je od samog osnutka, pa do danas, slavio teatarsku umjetnost i umjetnike, te u različitim formama – ne samo kroz teatarske predstave, već i kroz bogat prateći program – dao priliku našoj publici i široj javnosti da pobliže upoznaju stvaraoce i oblikovatelje regionalne teatarske scene.

Našu publiku ove godine očekuje osam sjajnih predstava u takmičarskom programu, iz pet zemalja regiona, a koje progovaraju o našoj istini, svakodnevicu, našoj realnosti i pozivaju nas da budemo dovoljno hrabri da na sceni prepoznamo sebe i ljude oko sebe.

Reakcije publike i stručne javnosti bile su ključne u

oblikovanju festivalskog identiteta kroz godine, što je u konačnici dovelo i do same internacionalizacije Susreta i promjene programske koncepcije.

Kako ocjenjujete dosadašnji razvoj i kontinuitet festivala? Koji su bili najveći organizacioni izazovi, te na koji način je tim uspijevao da ih prevaziđe i održi kvalitet događaja na visokom nivou?

Susreti, kao što sam već pomenula, imaju bogatu tradiciju, koja se, ako uzmemo u obzir godinu osnivanja samog Festivala, proteže kroz više od pola stoljeća, te predstavlja važan kulturni i umjetnički događaj, ne samo za Brčko, već i za cijelu Bosnu i Hercegovinu. Festival je mjesto susreta umjetnosti, ideja i ljudi koji vjeruju u snagu teatra i njegov društveni angažman.

Višeslojnost ovog festival, kako u programskom, tako i u organizacionom smislu, nudi priliku da se proučavajući pisanu građu festivala, stekne šira slika o razvoju teatarske scene regiona u proteklih pola stoljeća. Izdavačka djelatnost festivala – edicije, monografije, kao i Bilten, kojima se posvećuje velika pažnja, omogućilo je sustavno bilježenje predstava, nagrada i pratećih programa, čime se jača kulturni identitet i osigurava trajna vrijednost za buduće generacije. Ovaj festival ima izuzetno bogatu arhivu, koja uključuje štampana izdanja nagrađivanih tekstova, teatroloških edicija o teatarskim velikanima i umjetnicima koji su ostavili neizbrisiv trag na scenama regiona i Evrope, a koje su dostupne u štampanom, ali i digitalnom izdanju.

Naravno, izazovi u organizaciji samog festivala uvijek postoje, od koordinacije brojnih timova i ansambala, do tehničkih zahtjeva i mogućnosti odgovora na iste. Na sreću, iako naš tim ne čini previše ljudi, zajedničkom posvećenošću i istinskom ljubavi prema ovom Festivalu, uspijevamo da prevaziđemo izazove i prepreke koji su pred nama, a kvalitet događaja očuvamo na visokom nivou, osiguravajući da festival kontinuirano raste i razvija se.

Uspjeli smo da svake godine ponudimo kvalitetan i promišljen program, uprkos izazovima koji prate organizaciju događaja ovakvog obima. Ključ uspjeha je u dobroj komunikaciji i međusobnom povjerenju,

kako unutar tima, tako i s umjetnicima i institucijama.

Kakav je interes lokalne zajednice za ovaj festival i koliko je on važan za kulturni identitet Brčko distrikta? Koje konkretne koristi i promjene ovako značajan kulturni događaj donosi gradu i njegovim stanovnicima?

Interes lokalne zajednice je iz godine u godinu sve veći, što je najbolja potvrda da festival ima dubok i pozitivan uticaj. On ne donosi samo bogat kulturni sadržaj – festival stvara osjećaj zajedništva, oživljava gradski prostor i povezuje različite generacije. Brčko tokom trajanja Susreta postaje epicentar kulture, mjesto razmjene ideja i kreativnih energija. Susreti su, po svom značaju i obimu brend našeg grada i s pravom mogu reći, naš najznačajniji kulturni event. Značaj kulture i njen uticaj na cjelokupnu sliku grada je mnogostruk – kulturne manifestacije daju gradu dušu i prepoznatljivost – one povezuju ljude, čuvaju tradiciju i otvaraju vrata novim posjetiocima, jačajući tako turističke potencijale i stvarajući sliku grada kao živog i privlačnog mjesta.

Koji su vaši planovi i vizije za budućnost festivala? Na koji način planirate dodatno pozicionirati Brčko distrikt na međunarodnoj kulturnoj sceni, naročito kroz programe kulturne razmjene i edukativne inicijative?

Naš cilj je da festival u narednim godinama još snažnije otvorimo prema međunarodnoj sceni, kroz saradnje s pozorištima i kulturnim institucijama iz različitih zemalja.

Smatram da se poseban fokus treba staviti na edukativne programe namijenjene mladima -radionice, razgovore s umjetnicima, *master class*-ove, jer čvrsto vjerujem da je kulturno i umjetničko obrazovanje mladih jedan od najznačajnijih aspekata u obrazovanju i formiranju ličnosti mlade osobe. Meni je želja da se u sklopu Susreta, kreira jedan *off program* gdje ćemo imati priliku ugostiti studente umjetničkih akademija, te im dati priliku da razmjenjuju svoja znanja, iskustva, ali i da uče od svojih starijih i iskusnijih kolega, kao i da prezentiraju svoje radove.

Mirsad Zahirović

ТАКО СМИЈЕШНО, А ТАКО ТУЖНО

Стварност некада заиста изгледа као представа без режисера. Између политичких апсурда и друштвених девијација, појављује се позориште које све то претвара у умјетност и смијех. О начину настајања једне представе која у исто вријеме и насмије и заболи, о не тако пријатним искуствима када публика не издржи истину изречену на сцени, али и о раду Сатиричког позоришта „Керемпух“ говори директорица Соња Ковачић.

Само име позоришта „Керемпух“ у први план ставља сатиру. У којој мјери Вас тај жанровски оквир ограничава, или напротив, даје идентитет и предност у односу на друга позоришта?

Па мислим, наравно да и једно и друго, апсолутно. Ограничава нас у смислу да ми не можемо играти неку тешку драму, не можемо играти неки велики наслов типа „Злочин и казна“, типа Толстоја или нешто тако, или неке грчке класике. Рецимо, од класика радимо Молијера, јер је он комедиографског садржаја, па га, наравно, савремено радимо. С те стране, хајде да кажемо да нас „ограничава“, под наводницима. Што се тиче предности, радимо сатиру и комедију. То није чиста комедија, него увијек она мора имати некакав призив сатире или да се бави неким друштвеним феноменом који на комедиографско-сатирички начин преносимо на позорницу.

Данас, нажалост, свједочимо да се многа позоришта боре с финансијским потешкоћама или смањују своје капацитете. Шта држи „Керемпух“ стабилним и снажним у таквим околностима?

Наше позориште чини предиван ансамбл, прије свега са свим људима у техници, у администрацији и управи. Једни без других не можемо. Оно што је за Керемпух специфично, и што је мени најљепше, јесте да је цијело позориште тим. Јер позориште као такво јесте тимски рад и један без другог не можемо. Сви заједно радимо, заједно си помажемо и мислим да је то једна врло фамилијарна и пријатељска атмосфера у нашем казалишту. Мислим да је то велика одлика Казалишта „Керемпух“.

Како изгледа процес настајања једне представе? Колико унапријед планирате и како бирате редицеле и текстове?

Процес тече тако што се унапријед договарају наслови. Прво, зато што ако хоћете квалитетне редатеље, такве редатеље не можете добити од данас до сутра, чак ни од данас до сљедеће године, него по двије, три, а неки пут чак и четири године унапријед. А и неки текст, на примјер, с неким редатељима који можда већ дуго желе нешто или их нешто интригира годинама, па дођу с приједлогом и кажу: „Мислим да то требамо радити, тај ансамбл то заслужује, у том ансамблу постоје ти и ти глумци који то морају играти.“ Или се догоди да у том тренутку постоји неки савремени страни или хрватски текст који је идеалан за наше казалиште. Плус, наручујемо хрватске текстове, значи праизведбе хрватских текстова који су специјално писани за наше казалиште, односно за наш ансамбл. Тако смо прошле године у трећем мјесецу имали праизведбу Мате Матишића „Отац, Кћи и Дух свети“ у режији Јануша Кице, гдје је Јануш Кица први пут радио у Казалишту „Керемпух“. Сљедеће године ћемо имати праизведбу текста који управо сада Ивор Мартинић, пише за казалиште. Режираће Марина Пејновић. Тако да се на разне начине заправо договарају текстови и теме. Не морају бити конкретни текстови, ту су и ауторски пројекти, гдје неки концепт већ постоји и такви пројекти се морају унапријед наручивати, да би редитељ и драматург расписали театарални пројекат. Ако се ради адаптација романа, онда је јако важно да постоји готов драмски текст. Такве ствари наручујемо двије до три године унапријед. Прво, да се регулишу ауторска права. А друго, да драматурзи заједно с редатељем имају довољно времена да напишу драматизацију. Јер добра адаптација романа се не може направити за два-три мјесеца. По мени је то година дана посла — да постоји прва, друга и трећа рука, и да онда добијемо финални производ, спреман за прву пробу.

Представа је пуна музике, плеса, смијеха, а главна тема је смрт. Скрећу ли ти комплексни аудио-визуелни ефекти фокус публике од онога што је суштина сатире? Гдје је та линија између смијеха и критике?

Па, сатира је ту да нас „боцне“, и много пута људи мисле да, ако иду у сатиричко позориште, морају само да се смију. Да, морамо се смијати, али сатира прије свега треба да те нагјера да се запиташ. Да нешто осјетиш, да одеш кући и размишљаш о ономе што си чуо на представи. Наравно, да у креацији репертоара балансирамо између озбиљнијих, „оштријих“ представа које те нагјерају на размишљање и оних

лакших. На примјер, сада смо имали премијеру у деветом мјесецу „Алан Форд“. Потпуно лудило! Осим што је била распродана прије саме премијере, представа је до краја године потпуно распродана, са листама чекања. Иако је и „Алан Форд“ сатира, врло оштро боду и политику и политичаре. Али то ради на један лакши, духовитији начин, па и само име привуче публику. Такви наслови, као што су „Алан Форд“ или „Убиство у Оријент експресу“, доведу у позориште људе који можда никад нису били или нису дуго били. То је велика вриједност таквих комада.

Сатира неминовно улази и у политику и у међуљудске односе, у генерацијске јазове и многе друге теме. Да ли сте због текста или осјетљивости теме представе некада имали отпор или несвакидашње реакције публике?

Јесмо. Када смо са Селмом Спахић радили „Укроћену горопадницу“, бавили смо се положајем жене и неки нису могли поднијети истине које су се чуле са сцене. Исто тако, у представи Мате Матишића, који је врло „опасан“ писац, бавимо се озбиљним стварима које је некима тешко чути. И то је наш задатак — да публика реагује, да не изађе равнодушна.

Позориште „Керемпух“ је често гост на регионалним сценама. Како изгледају та искуства?

Прошле године смо били у Темишвару, у Румунији, са представом „Укроћена горопадница“ у режији Селме Спахић, и морам признати да је прошло фантастично. Титлови су били одлични јер смо пуно радили на њима, а публика је представу испратила стојећим овацијама. За сада смо више по регији, али се надам да ћемо ићи и на неке веће фестивале.

Више пута сте учествовали на Интернационалним театарским сусретима у Брчком. Шта Вас изнова враћа овом фестивалу?

Ја сам прије радила у Градском драмском казалишту „Гавела“ од 1996. године и не знам ни сама колико сам пута била у Брчком, што са „Гавелом“ и сада са „Керемпухом“. Сваке године долазимо, и увијек све функционише савршено (организационо, технички, сценски). Публика је увијек фантастична, дворана пуна до посљедњег мјеста. И што је најважније, ово је фестивал озбиљних позоришта и озбиљних тема.

Марија Радућ

KRIVA SLIKA SMRTI

Треће већери овогодишњих Интернационалних театарских сусрета у Брчком публика је имала прилику погледати представу „Smrt na dopustu“, насталу према роману Joséa Saramaga, у режији Kokana Mladenovića и изведби ансамбла Градског сатиричног казалишта Керемпух из Загреба. Улогу Смрти, која на тренутак одлучује стати и сгледати свијет и људе из нове перспективе, доњела је млада глумица Josipa Anković, чланица Керемпуха, чије је сценско присуство, humor и ранјивост у улози награђено великим аплаузом публике. У разговору након представе, Josipa govori о свом процесу, односу према смрти и животу, saradnji с редатељем и открива како ју је управо ова улога научила гледати на крај, али и почетак, с више нјежности и разумјевања.

Прије свега, честитам на већерашњој изведби. Судећи по реакцијама публике, очито да је ријеч о посебној казалишној доживљају. Како сте приступили идеји да лик Смрти одлази на dopust? Каква је била Ваша прва реакција на улогу?

Прва реакција заправо је дошла прије него што сам уопће знала да ћу играти Смрт: добили смо задатак прочитати Saramaga, roman од 300-и-нешто страница. Мене је и прије јако занимало питање смрти, увијек сам се питала зашто она постоји, али, као што видимо у представи и у роману, Saramago показује колико

је смрт заправо потребна, природна и, на неки начин, lijepa.

Како сте градили карактер? Jeste ли више ишли кроз метафору или realnost?

Упута редатеља била је да та дјевојка буде nespretna, јер Смрт први пут улази у људски облик и не зна како се понашати као жена. С друге стране, olakotna okolnost је чињеница да nitko не може знати како би Смрт изгледала као жена, па сам могла ићи и у realitet и у метафору.

Koliko ste sebe unijeli u taj lik?

Vjerujem da glumac u svaku ulogu unese dio sebe. Kao ljudi, nosimo osobine svih mogućih uloga, a ovisno o ulozi, bitno je neke vlastite karakteristike naglasiti, a druge stišati, kao na mikseti.

Koji Vam je trenutak bio najemocionalniji ili fizički najzahtjevniji?

Fizički zahtjevno bilo je rolanje kroz scenografiju, i to u kostimu koji baš i nije ohrabrujući za takve pokrete. Emocionalno, izdvojila bih monolog u kojem ona objašnjava zašto je uzela dopust i poručuje ljudima: imate krivu sliku o smrti i iskorištavate je, to nije u redu. „Sad ćete vidjeti kako je bez mene.“

Relativno ste novi u ansamblu, od 2022. ili 2023. godine? Kako je surađivati s ovako jakim ansamblom i nositi ovako bitnu ulogu? Kako je to utjecalo na Vaš rad i odnos prema poslu?

Mislim da ni sama više nisam sigurna. Ovo mi je druga godina zaposlenja, ali sam već četiri godine tu, jer sam za vrijeme akademije bila suradnica. Isprva

sam bila prestrašena: došla sam u čvrst ansambl koji se drži zajedno. Ali to nije dugo trajalo, jako su me lijepo primili i savjetovali. Što se uloge tiče, osjećala sam pritisak: to mi je bila prva glavna uloga u Kerempuhu. Kokan Mladenović ima specifičan način rada: puno improviziramo i igramo se, pa sam u tom procesu prestala misliti o „glavnoj ulozi“. Iskreno, ni danas se tako ne doživljam.

Suradnja s Kokanom Mladenovićem, možete li je još malo opisati?

Kokan potiče igru i improvizaciju, što mi je blisko još od akademije. Volim taj pristup: pročitamo djelo, pogledamo ga iznova i pokušamo reći „wow, može li se ova uloga igrati i na ovaj način?“ Radimo neku vrstu vlastite adaptacije, i to Kokan podržava.

Je li Vam ova uloga promijenila lične poglede na život, smrt, prolaznost?

Oduvijek me bilo strah smrti i to mi je izgledalo nepravedno, ako na trenutak ostavimo po strani vjeru u život poslije smrti. Pitala sam se: kako je moguće da ja više neću postojati, to nije pošteno. Saramago me suočio s time kakav bi kaos nastao da nitko ne umire. Dopustio nam je da to doživimo. U svoje vrijeme roman je bio i skandal, komad je bio zabranjivan i to je bila dodatna inspiracija da igramo ovakvu predstavu.

Djelo dotiče satiru i humor, ali nosi vrlo ozbiljnu temu. Kako ste uskladili te elemente?

Olakotna okolnost je što je Saramagovo djelo vrlo životno, a život je i komedija i drama. Čak i kad se suočavamo s nečim teškim, kao što je smrt, nismo stalno samo tužni ili ljuti; ponekad se nasmijemo vlastitoj tuži. U predstavi smo samo slijedili život i ponašali se onako kako bismo se ponašali i u stvarnosti.

Imate li omiljeni trenutak u predstavi, neki Vaš osobni vrhunac iz ugla uloge?

Jako su mi drage scene s dirigentom, s kolegom Borkom Perićem, iznimno je sladak i inspirativan. Taj njihov nespretan odnos preraste u ljubav; Smrt od njega uči kako živjeti, a na kraju zavoli i život i njega. To mi je najdraže.

Edin Osmanbašić

VIOLONČELIST KOJI SMIRENO GLEDA U LICE SMRTI

U predstavi „Smrt na dopustu“ prema romanu Joséa Saramaga, u režiji Kokana Mladenovića, Borko Perić donosi lik Violončelista – tihog posmatrača koji ne bježi od smrti, nego joj se približava kroz muziku i razumijevanje. Njegov lik, povučen i smiren, stoji nasuprot svijetu koji panično reagira na nestanak smrti, postajući most između tišine i zvuka, života i prolaznosti. U razgovoru nakon izvedbe, Perić otkriva kako je gradio ovu introspektivnu ulogu, na koji način je glazba postala središnji motiv njegovog lika i zašto vjeruje da čovjek ne bi znao živjeti u svijetu bez smrti.

Lik Violončelista u ovoj predstavi djeluje smireno i gotovo izdvojeno iz haosa koji vlada u svijetu bez smrti. Kako ste Vi razumjeli njegovu ulogu u toj priči?

Baš tako – kao čovjeka koji na drugačiji način gleda na život i smrt. On se bavi svojom umjetnošću, ne osjeća potrebu da bude dio društvenih konvencija, već je zatvoren u sebe i svoj svijet glazbe. Možda se zato i povezuje s idejom smrti – jer je to najintimniji čin koji postoji.

Koliko vam je bilo izazovno pronaći emociju i unutarnju logiku lika koji ima gotovo filozofsku vezu sa Smrću?

Iskreno, taj mi je lik bio prilično blizak. Dijelim s njim sličan pogled na svijet – smrt ne doživljam kao patnju, nego kao prirodan čin. Sve što je stvorila priroda je lijepo, pa tako i nestanak. Ne razmišljam o drugom životu, više o činjenici da prestajemo postojati, što i nije nepoznato – jer smo i prije rođenja milijardama godina bili „nigdje“. Zapravo je ovo što živimo ta nepoznanica.

U predstavi je odnos između Violončelista i Smrti prikazan vrlo intimno, kroz glazbu i tišinu. Kako ste gradili taj odnos s Josipom Anković na sceni?

Smrt je možda najintimniji čin od svih, čak intimniji i od rođenja, pa je i taj odnos je takav. Josipa i ja smo

prijatelji i kolege, pa je bilo lijepo raditi s njom. Na sceni se slušamo i dopunjujemo, sve je nekako prirodno i iskreno.

Kako tumačite činjenicu da upravo glazba povezuje život i smrt u ovoj predstavi?

Glazba je, po meni, najveći civilizacijski doseg čovjeka. Ona je sposobnost da iz apstraktnog stvori nešto što ima smisao i emociju. U toj piramidi, glazba povezuje život, smrt i tišinu – a tišina je, u svojoj suštini, također glazba.

Saramago kroz roman, a Mladenović kroz predstavi, propituju što bi se dogodilo kad bi smrt nestala. Šta je vama osobno najvažnija poruka koju ova predstava nosi?

Više bih rekao da je to kritika nego poruka, a to je da čovjek sve upropasti. On je i stvaralac i najveća štetočina. Kad bi dobri nadvladali loše, svijet bi bio divniji. Predstava pokazuje kako čak i smrt, kao ideju, čovjek može pretvoriti u korist – financijsku ili neku drugu. Sve je danas komercijalizirano i tu nažalost mislim da nema pomoći.

Kokan Mladenović poznat je po tome da u glumcima traži misaonu hrabrost, ne samo tehničku preciznost. Kako izgleda proces rada s njim iznutra, iz glumačke perspektive?

Rad s njim je istovremeno intenzivan i opušten. On je izuzetno bistar i pametan redatelj, s kojim se uvijek ima što naučiti. Ovo nam je bila prva suradnja i zaista mi je bilo zadovoljstvo raditi s njim.

Saramagova priča postavlja pitanje – da li bi čovjek bez smrti znao živjeti? Kako vi osobno gledate na to pitanje?

Mislim da ne bi. Postoji razlog zašto sve što nastaje mora i nestati. To su dva lica istog novčića – život i smrt. Kad si živ, ne znaš što je smrt, a kad si mrtav, više ne znaš što je život. Jedno bez drugog ne postoji.

Ako biste morali opisati Violončelistov pogled na svijet u jednoj rečenici, kako bi ona glasila?

Čovjek koji uživa u svojoj samoći.

Amar Husejnović

TARIK FILIPOVIĆ: OVO NIJE PREDSTAVA SA KOJE ĆEŠ OTIĆI EUFORIČAN

U predstavi „Smrt na dopustu“ Tarik Filipović utjelovio je likove kardinala veleposlanika i glavnog direktora televizije.

Kao dugogodišnjeg glumca, prvo bih vas pitala kako vi gledate na ovu adaptaciju Kokana Mladenovića, jer mislim da je ovo nešto sasvim novo za publiku, pogotovo ovu na pozorišnim susretima u Brčkom, ali ipak se opet dotiče naših života i tema kojima smo izloženi svakodnevno?

Pa kao prvo, drago mi je da sam opet ovdje u Brčkom. Kokan Mladenović je bio jedna od mojih želja, odnosno mala lista želja režisera iz regiona s kojima sam htio raditi. Eto, posrećilo mi se, nadam se ne zadnji put. Čitao sam taj roman, to je ipak nobelovac José Saramago. „Kolebanje smrti“ je divan, divan roman. Nisam znao kako ćemo ga adaptirati, ali Kokan ima tu jednu teatarsku estetiku koja je posebna, jedan proces koji kreće uvijek iz nule i stvori neke čudesne stvari. Vrlo je precizan u svojim predstavama koje sam gledao i prije, tako da njegovo rukopis se itekako vidi. A ono što je meni najdraže je kad je cijelom ansamblu jako stalo do predstave i predstava je uvijek prepuna energije. Pitanje smrti je nešto što nas muči od najmlađeg uzrasta, tako da sama pomisao, odnosno svi su nekad pomislili da bi mogli biti besmrtni u životu, a onda vidite kakve

probleme donese u jednoj državi, jednoj kraljevini u kojoj nema smrti i niko ne umire. Niko ne umire, tako da je to jedna lančana reakcija. Sve je na ovom svijetu s nekim razlogom, još uvijek ne znamo koji su to razlozi do kraja, ali saznaćemo, svima nam vrijeme ide.

Jeste li, pripremajući ovu predstavu, razmišljali šta bi bilo kada bi to zaista bilo stvarno – kada bismo bili besmrtni?

Pa jesam, mi smo se igrali na tim probama i Kokan nas je pitao, da znate da vam je zadnji dan, šta biste napravili taj zadnji dan? Pa imali smo tako neke zadaće koje nam je davao za probe. Pa ne znam, ali čovjek je vezan u svom procesu za svoje suvremenike, znači za ljude s kojima je odrastao, za likove koje je volio. I kad to počne nestajati, ja mislim da čovjek koji osjeća da nestaje jednostavno želi živjeti što duže, na nogama i pri zdravoj pameti. Ali kad prođu sve neke te radosti, sve što te je veselilo, nove generacije idu k'o Nijagara. Tako da, jednostavno, to je prirodan proces koji ja još uvijek ne shvaćam i ne želim razmišljati o njemu. Još uvijek se s 53 godine osjećam jako mlad.

Muški likovi, moglo bi se reći, nose cjelokupnu predstavu, ali smrt, glavni lik je žena, djevojka. Koristili ste mnogo toga, mijenjaju se izgledi scene, rekviziti, kostimi, ima tu dosta humora, pa i muzike uživo, pjevanja. Je li bilo teško odigrati i sve to uskladiti?

Proces je bio dosta zahtjevan, moram priznati. Tek kad je odigrate prvi, drugi, peti put, sve sjedne na svoj mjesto, ono, k'o krevet koji malo škripi, pa onda svaki onaj šaraf sjedne na svoj mjesto, tako je nama i u predstavi. Stvarno volimo ovu predstavu. Nije onaj prvoloptaški mamac za publiku, definitivno, ono da će sad hrliti ljudi na ovu predstavu. Ljudi u današnje vrijeme više vole komercijalnije stvari i *stand-up*-ove, ali evo, svi koji su odvojili vrijeme za ovu predstavu i pogledali je, zadovoljni su, tako da predstavi želim dug život.

Glumite više likova – veleposlanika, kardinala i ravnatelja televizije, i starca – koji je meni bio perfektan, mada je kardinal glavni lik.

Da, u bivšem sistemu nisi smio reći ništa protiv tako i danas, odjednom, ono, sve više vjernika, nekad manje vjere. Ljudi su jako osjetljivi na te stvari, bez obzira koju religiju da čačneš, a nama je kao satiričkom teatru to svejedno. Mi se samo osvrćemo satirički, nikog ne vrijeđamo, ali ljudi su postali vrlo, vrlo osjetljivi na bilo kakve vjerske stvari. Jednostavno, ne smiješ to ni pipnut', ne smiješ ni progovoriti', ne smiješ ništa reći, a ja mislim da je ta neka sloboda govora osnov nekog napretka, koji se nama slabo događa. U puno životnih segmenta tapkamo u mjestu, tako da su zato glumci, na neki način, tu da progovore o nekim stvarima, barem na sceni.

Ljubičasta boja koverta, zašto baš ljubičasta, jeste li razmišljali o tome?

Pa zanimljivo je, nisam o tome razmišljao. Tako je napisano, a nekako mi je pasala, crna mi ne bi bila to. Ljubičasta vuče prema crnoj, lijepo je vizualno. I onda kad dobijete kovertu, očekujete nešto lijepo i onda vidite imate još heftu života.

Predstava je premijerno izvedena 8. marta 2024. godine, na Dan žena. Nakon premijere, učestvovali ste na brojnim festivalima. Kakve su bile reakcije publike?

Bolje svugdje nego večeras ovdje. Ali dobro, to se događa, jednostavno nije svugdje isto. I ne znači da je manjak reakcija i manjak pljeska bio nezadovoljstvo publike, nego ljudi sve shvaćaju na svoj način i proživljavaju na svoj način. Ovo i nije predstava sa koje ćeš otići euforičan.

Šta Tarik radi sad trenutno?

Imam puno predstava, kako u svom matičnom Kerempuhu, tako i u svojoj privatnoj produkciji. Snimam serije, neke dvije, tri sam završio sa Danisom Tanovićem Kotlinu, koja kreće sad uskoro. Završio sam jednu špansku seriju, koja je isto sad imala premijeru. Očekuje me druga sezona toga. Milijunaš ide dalje. Posla ima uvijek, Bože zdravlja.

I za kraj otkrijte nam, ima li možda neka uloga, koju želite da igrate?

Pa ne, iskreno nikad nisam želio neku ulogu. Čak sam počeo više igrati uloge nekih negativaca, nešto što nije, što mom ljudskom habitusu nije uopće srodno. Ali uvijek mi je izazov igrati nešto što ja nisam. Tako da, evo, igrao sam tri puta homoseksualca u bh. filmovima i serijama. Nemam problem s tim nikakav, apsolutno. Kako mi je rekao u Zenici jedan mangup. „Halo, Tare, nemoj ba, ti si momak iz čaršije. Ja rek'o: dobro to je film.“ Naigrao sam se udbaša, igrao sam Rusa, isto ubicu u španskoj seriji, tako da, jednostavno, nekako su me krenuli negativci, a stvarno mislim da apsolutno nisam negativac. Uloga je uloga, naravno i izazov.

Sanita Jerković-Ibrahimović

KRALJEVSTVO LJUBAZNIH ULTIMATUMA I OSTALIH PARADOKSA

Kada svijet izgubi smrt, gubi i mjeru života. Granice prestaju važiti, a sve što ostaje su ljudi koji pokušavaju održati red u neredu. Hrvoje Kečkeš na pozornici Kerempuha postaje prijestolonasljednik u carstvu apsurdna. Vladar bez vlasti, klaun s krunom, čovjek koji otkriva da smijeh ponekad ima ozbiljnije lice od tragedije.

Kako ste pristupili liku koji ima titulu, ali nema kontrolu? Jeste li ga gradili kroz moć ili kroz nemoć?

Kroz težnju za moći. Svi smo zapravo radili u procesu, dakle radili smo s Kokanom kroz improvizacije, ovo Saramagovo djelo je zapravo više poslužilo kao predložak, od kojeg smo puno toga integrirali u našu predstavu i ona je zapravo kostur svega, ali sve ove stvari, svo ovo meso je zapravo sklopljeno kroz improvizacije. Tako da se zapravo na početku samog procesa nije znalo konkretno do kud ćemo se dovesti i to je ono što je jako uzbudljivo bilo u radu s Kokanom u našem kazalištu. Tako da, kad bih rekao da sam nešto unaprijed proračunato išao raditi, lagao bih. Dakle, put procesa me doveo do kreiranja takvog jednog lika uz, naravno, stručno vođenje Kokana Mladenovića i zajedništva cijelog ansambla.

Spomenuliste improvizaciju. Koliko vam je Kokan Mladenović dopustio slobode u toj ulozi? Jesu li postojali određeni dijelovi koji su bili striktno definirani ili je sve išlo kroz improvizaciju?

Jedno je definiralo drugo zapravo, ja bih to nazvao jednom kontroliranim slobodom. Kad netko ima jedan cijeli orkestar, pretjeranu slobodu, bez ikakvog dirigenta, može u jednom trenutku početi svirati svatko svoje i to ne bi ličilo ni na šta. Tako da je izuzetno bitno da redatelj zna što želi, da je pripremljen i tada može dopustiti i glumcima njihovu kreaciju, što je upravo Kokan napravio, i što zapravo on uvijek na taj način i radi s glumcima.

Kad ste gradili lik, što vam je bilo važnije: da bude smiješan ili da bude stvaran?

Važnije mi je zapravo da bude stvaran, jer njegova ta duhovitost, ta karikaturna strana je zapravo samo nekakav alat kojim želimo sugerirati nakaradnost i izopačenost takvih likova koji teže za vlašću pod svaku cijenu, ne misleći ni na koga, gazeći preko najsvetijih i najdražih stvari.

Kad ste prvi put pročitali scenarij, jeste li odmah vidjeli gdje će se publika smijati ili vas je više privukla ozbiljna strana teksta?

Pa, to je ono, teško za procijeniti što je tu prije. I samo djelo, sama ta priča je zapravo jedan odličan miks i balans i jednoga i drugoga, tako da ono što mogu reći možda upravo to, da se upravo taj kontrast ozbiljnosti i nekakvih duhovitih dijaloga, sad govorimo isključivo o djelu, mi se činilo kao dobra kombinacija. Kao neki kontrapunkt svega toga što će najbolje zapravo ocrtati tu nevjerovatnu situaciju da se desi, da jednostavno nema smrti najednom. Tako da, mislim da negdje je otprilike podjednako, odnosno da će kombinacija jednog i drugog zapravo biti ključ za publiku.

„Zahvaljujem na ljubaznom ultimatumu“ zvuči kao savršen odgovor za mnoge situacije izvan pozornice. Jeste li je već negdje iskoristili u privatnom životu?

Da se nekom zahvaljujem na ljubaznom ultimatumu? Sad bi mi trebalo možda vremena da promislim, ali mislim da

su to nekakve situacije za koje bi možda bilo i najbolje reagirati upravo na taj način. Jer nekad neke jače od sebe možda možeš pobijediti jedino njihovom glupošću, i svu njihovu potrebu da napakoste drugima upotrijebiti upravo protiv njih. To možemo vidjeti, da sad ne podcrtavamo, svakodnevno u političkim situacijama, gdje se ljudi na kraju sami upletu u mrežu koju su oni krenuli plesti, na kraju sami budu zatočeni u njoj.

Da zapravo stvarno živimo u svijetu gdje nema smrti, bi li tu bilo mjesta za komediju?

Da, možda bi u početku, ali vrlo brzo bi se ispucalo. Ne znam da li bi cijenili vrijednost komedije i komike na taj način na koji cijenimo danas. Danas nam je ona besprijekorno potreban lijek u svakodnevicu. Da apsolutno nema smrti, možda bi se ta potreba vrlo brzo isušila.

Kad se osvrnete na karijeru, koji vam je lik bio najveći „učitelj smijeha“? Onaj koji vas je naučio da je komedija ozbiljan posao?

To nekako kroz karijeru ide postepeno. Ti slojevi, ja ne znam koliko ih ima i ne znam do kad će se oni sve više otkrivati, ne postoji taj moment u kojem bi ja mogao reći „E, tu sam sad nešto naučio.“, jednostavno svi likovi koje sam do sada igrao u životu su jedan taj sloj ogolili s mene i zapravo pridonijeli tome da shvatim i promišljam komediju na neki novi, drukčiji, dublji način. Mislim da je u svakom slučaju svaki smijeh sam po sebi zdrav i da je on jedan korak naprijed za zdrav duh.

Ako bi Prijestolonasljednik mogao pogledati sve vaše dosadašnje uloge, kome bi se poklonio, a koga bi pokušao skinuti s trona?

Ovo je dosta teško pitanje. Onako, na prvu, mislim da bi se kod Škrtca Arpagona poklonio njegovoj strasti prema novcu, kao ovaj prema vlasti. A koga bi maknuo s vlasti? Ovakav jedan lik bi, ja mislim, bez ikakvog pitanja maknuo bilo koga, sve ostale.

Na kraju, kad se svjetla ugase i smijeh se stiša, ostaje pitanje: koliko smo sami daleko od tog kraljevstva ljubaznih ultimatumu? Možda svi nosimo svoje male krune, pokušavajući održati red u vlastitim neredima, uvjeravajući se da vladamo nečim, makar vlastitim strahovima. A dok to činimo, Hrvoje Kečkeš nas podsjeća da je svaka moć krhka, a svaka komedija, samo drugačije ispričana tragedija.

Ena Gluhaković

СВЕ ЈЕ ИСТИНИТО – ЗАТО БОЛИ

Вилим Матула, истакнути хрватски глумец и друштвено ангажовани умјетник, у сатиричној представи „Смрт на допусту“ тумачи лик Премијера – симбола власти, лицемјерја и опште политичке декаденције. Ријеч је о комаду који, како каже, не штеди никога – ни публику, ни политичаре, ни медије. У разговору за наш лист, Матула говори о стварним узорима за свој лик, граници између хумора и истине, као и о стању сатире у региону.

Колико сте се при креирању лика Премијера ослањали на слике и особине стварних политичара, а колико на сопствену имагинацију?

Мислим да смо се прије свега ослањали на наше хрватске политичаре. На љигавост, клизавост, чак бих рекао гадљивост која се увукла у политичку свакодневицу. Наравно, утемељење за све то дао је Кокан Младеновић кроз фантастичну Сарамагову сатиру.

Колико је рад на представи био инспирисан самим Жозеом Сарамагом?

Сарамаго је темељ. Не смијемо заборавити – Португал је учинио све да га отјера. Морао је да напусти земљу јер му се „нешто о глави радило“, како су говорили. Е па, то је оно што значи бити сатиричан. Писати, говорити истину, и кад си приморан да одеш. Ми смо у Керемпуху радили тимски – цијели ансамбл са Коканом, сви заједно. Кокан је много помогао, а сви смо дали свој допринос.

Керемпук је познат по оштрој политичкој сатири. Колико је тешко наћи равнотежу између претеривања и истине?

Ако вам је истина компас, онда нема кривељења. Нема додворавања публици. То је увијек слијепа улица. Наравно, и ми понекад паднемо у то. Али није поента да се наша представа „спрда“. Ми говоримо истину кроз сатиру – и зато та истина погађа.

Како публика реагује на вашег Премијера? Има ли тренутака када се више смију сами себи него вама на сцени?

Зависи. Свака вечер је другачија. Некад је довољно да нека група у публици покрене талас смијеха, па то повуче све остале. Али исто тако, кад у првим редовима сједи политичка номенклатура – они не знају како да реагују. Миголјиви су, као и ликови које играмо. Страх је у ваздуху.

Да ли је политика, како кажете, свугдје подређена личном интересу?

Нажалост, у великом дијелу политике и странака – да. Али још увијек има појединаца и догађаја који показују да људи имају кичму. Виде да немају шта да изгубе, јер иза њих је бездан у који нас оваква политика гура.

Шта је по вама најјаче оружје сатире – смијех или истина?

Од самих почетака сатире, још у старој Грчкој, код Аристофана, то је била истина. Смијех дође као посљедица. Аристофан се ругао у доба Перикла, у вријеме демократије, а када би данас такве текстове неко писао у некој „демократској“ европској земљи која је у рату – био би ухапшен. Прогласили би га издајником, иако се заправо руга хипокризији, рату, профитерству. То је свуда исто. Пакао времена.

Како је текао процес рада на овој представи? Имате ли неку анегдоту са проба или нешто посебно што памтите?

Не бих сада издвајао неку шалу, али важно је рећи да је Кокан с нама радио тако да је дао простора свима. Основу је дао Сарамаго, али велики дио текста, оно што видите на сцени, стварали смо заједно. Глумци су дописивали своје улоге, уносили своја искуства, критике, ставове о друштву, медијима, власти... И све је то Кокан прихватао и уграђивао у представу. Зато је тако жива, и то искуство вриједи запамтити.

Критикујете и медије. Зашто?

Зато што су, поготово у нашим државама, постали стуб система који ћути. Медији обликују стварност, а код нас је умртвљују. Ми смо наводно дио ЕУ, као и Мађари. Али чим једном уђеш у ЕУ, ауторитарне вође почињу да ућуткују медије.

Шта бисте поручили публици која долази да гледа *Смрт на допусту*?

Да дођу да гледају поштено, добро направљену представу. Играмо је више од 30 пута, и она сваком изведбом сазријева. Ту је и музика, и пјевање, и ансамбл који дише заједно. Без публике нема ни сазријевања. Ми смо само огледало – ако се насмијете, можда сте нешто препознали у себи.

Миљана Ђурђевић

Mia Begović, glumica

Mia Begović razotkriva mračne strane moći: **SMRT NA DOPUSTU KAO OGLEDALO SUVREMENOG DRUŠTVA**

Treća festivalska noć 42. kazališnih susreta u Brčkom donijela je jedan od najupečatljivijih trenutaka ovogodišnjeg programa – izvedbu predstave „Smrt na dopustu“ Satiričkog kazališta Kerempuh iz Zagreba, u režiji Kokana Mladenovića. Ova duhovita i misaona satira, nastala prema djelu Joséa Saramaga, na scenu donosi pitanje granice između života i smrti, smisla postojanja te moći medijske manipulacije u suvremenom društvu.

Posebno dojmljiva bila je glumica Mia Begović, koja tumači slojevitu ulogu Glavne Urednice – figure koja kroz ironiju i iskrenost otkriva mračne strane ljudske ambicije. Begović vješto balansira između komičnog i ozbiljnog, stvarajući lik koji zabavlja, ali istodobno izaziva nelagodu jer u njemu prepoznajemo odraze stvarnog svijeta. Nakon predstave razgovarali smo s njom o izazovima uloge, satiri kao

društvenom ogledalu i pitanju što bi se dogodilo kad bi Smrt doista uzela dopust.

U predstavi Mia Begović tumači dvije uloge – intendanticu i glavnu urednicu, tzv. „sivu eminenciju“. Lik glavne urednice prikazuje manipulativnu, ambicioznu i egoističnu osobu koja ne bira sredstva kako bi ostvarila ciljeve. Upravo ta složenost čini lik posebno zanimljivim za interpretaciju jer odražava suvremene društvene odnose i težnju za moći.

Predstava je satirična, ali i filozofski promišljena. Balansiranje humora i ozbiljnosti zahtijevalo je velik angažman glumaca i autorskog tima, koji su tijekom priprema radili danonoćno, razvijajući glazbu, scenografiju i kostime. Živa glazba pratila je izvedbu, stvarajući sinergiju s glumcima i dajući predstavi dodatnu dinamiku.

Begović naglašava da predstava ne karikira stvarnost, već reflektira životne situacije, osobito manipulacije informacijama i javnim mnijenjem. Suradnja s redateljem Kokanom Mladenovićem omogućila je glumcima kreativnu slobodu, uz zadržavanje autorske vizije i stilskog integriteta predstave.

Kako biste opisali svoju ulogu Glavne Urednice? Što ona predstavlja u današnjem društvu?

U biti igram dvije uloge, zar ne? Intendanticu i glavnu urednicu. Glavna urednica je jedna od onih sivih eminencija. Na sreću, danas među njima ima i dosta žena. Teško mi je govoriti o liku publici koja nije pogledala predstavu, ali riječ je o izuzetno manipulativnoj osobi koja ne bira sredstva kako bi ostvarila svoj cilj. Bojim se da danas mnogi ljudi misle kako je to jedini način da se do cilja dođe. No, moram priznati – veliki je užitek igrati takvu ulogu.

U jednom ste intervjuu izjavili da je lik morbidan i egoističan. Koliko je taj lik inspiriran stvarnim ljudima današnjice?

Naravno, počeli smo od svoje najbliže okoline i širili krug. Svi smo svjedoci tog morbidnog egoizma koji

sve više dolazi do izražaja, kao da drukčije ne možemo doći do samopotvrđivanja. To su ljudi koji, kako moj lik kaže, koriste pipke poput hobotnice – više se bave okolnim pričama nego vlastitim uspjehom. Na taj način dolaze do informacija, a znamo da tko danas ima informacije – ima moć.

Predstava je satirična, ali i duboko filozofska. Kako je bilo balansirati humor i ozbiljnost?

Srećom, glumci i cijeli autorski tim imaju taj prijeko potreban odmak od života. Kad sam čitala roman, pitala sam se – kako biti na razini tog velikog pisca? Kako ćemo to izvesti? Iako je tekst izuzetno satiričan, bilo nam je važno da ne skliznemo u onu površnu, „petparačku“ satiru s naslovnica. Jako smo puno radili; dva mjeseca smo jedva čekali jutro da pokažemo što smo pripremili. Cijeli autorski tim radio je s velikim žarom – od glazbe do scenografije i kostima, sve je proizlazilo iz zajedničkih odluka s redateljem.

Je li bilo zahtjevno uskladiti živu glazbu s izvedbom?

Zapravo, svaki put je ista, a opet drukčija. Neke su stvari fiksirane, ali živa glazba, koliko god moćna

bila, uvijek prati glumca. Događa se ta sinergija – i to je najljepše. Ana i Viktor sviraju klavir, Franka violončelo, i povezali smo se toliko da točno osjetimo ritam jedni drugih. Ima malih odstupanja, ali to je naš prešutni dogovor – dobro se slušamo. Zato je predstava i dobila toliko nagrada, a publika je gleda i po nekoliko puta.

Čini se da u liku postoji doza karikature, ali publika je ne osjeti kao karikaturu.

Tako je. To je zapravo životna stvarnost. Bojim se da ponekad, kad mislimo da netko pretjeruje, uopće nismo ni blizu onome što uistinu postoji. Pogotovo kod ljudi koji manipuliraju javnim mnijenjem – kroz informacije, *fake news*, okupljajući oko sebe slične sebi. U tom usponu često se oproste od onog ljudskog i humanog u sebi te idu putem koji ne donosi sreću nikome – najmanje njima samima. Ali zato je divno biti glumac, odnosno autor, koji o tome može progovoriti na sceni. Možemo se pobuniti, barem na sceni, i publika to prepoznaje i podržava.

Kako biste opisali suradnju s redateljem Kokanom Mladenovićem?

On je izuzetno jasan, zna što hoće, ali daje nevjerovatnu slobodu cijelom autorskom timu. Omogućuje nam da dio sebe i svojih stavova ugradimo u predstavu, što je prekrasno. Volim raditi s takvim redateljima. Naravno, on je taj koji bira smjer, ali mi nudimo ideje i stvaramo zajedno. Ovdje smo s velikim veseljem stvarali neku našu verziju „Saramaga na ovim prostorima“, onako kako ga mi doživljavamo. Nemojmo zaboraviti da je i sam Saramago bio progonjen u svojoj zemlji.

Više ste puta spomenuli riječ sloboda. Kako je raditi u Kerempuhu, satiričnom kazalištu gdje se upravo kroz satiru može slobodno govoriti o stvarnosti?

Mislim da svaki teatar mora biti satiričan, bez obzira naziva li se dramskim ili satiričnim. Ako nije ogledalo stvarnosti – nije živ. Kad dođu redatelji poput Kokana Mladenovića i kad imate sreću raditi s ljudima poput sadašnje ravnateljice ili ranije Duška Ljuštine, koji daju slobodu stvaranja, to se vidi. Zato smo uvijek puni i pozivani na festivale ovakvog renomea. To

znači da radimo pravu stvar.

A vama osobno, koji je bio najveći glumački izazov u ovoj predstavi?

Hod po rubu. Upravo to što ste rekli, djeluje kao karikatura, ali publika mora povjerovati da takvi ljudi zaista postoje. Čak i ta Crna Kraljica – pronašla sam podatak da je doista postojala na Medvednici. Dakle, ima i povijesnih referenci. Taj hod po rubu između stvarnosti i groteske jako me privlači – da ne skliznemo u karikaturu, nego da publika, i kad se smije, prepozna stvarnost. Jer svi nosimo te osobine u sebi i znamo da se to doista događa.

I za kraj – što bi se, po vama, dogodilo da Smrt zaista uzme dopust?

Mislim da bi sve izgubilo smisao. To pitanje si nikada nisam postavila dok nisam pročitala roman, ali radeći na projektu, došla sam do odgovora. Život bi postao besmislen, bez obzira na to koliko je teško oprostiti se od dragih ljudi. Koliko god ovaj svijet imao mana, to je jedini koji imamo, jedino iskustvo koje poznajemo. Možemo vjerovati da postoji nešto drugo, ali ja smatram da bi bez smrti sve izgubilo smisao.

Kristian Bilić

KAD SMRT UZME DOPUST NASTAJE BESMISAO ŽIVOTA

U državi bez imena smrt najednom nestaje i ljudi prestaju da umiru. U početku se čini da s njom iščezavaju i svi ljudski problemi, ali samo naizgled, jer bez smrti nema smisla ni poretka u svijetu. Jednostavno – bez smrti nema života. U tom apsurdu ogoljavaju se pravi interesi društva - crkve, države i institucija koje od smrti profitiraju, a sada suočeni s njenim nestankom, gube tlo pod nogama. Jedna od osoba koja živi od smrti je i Grobar kojoj je ona bila izvor egzistencije zbog čega se sada suočava sa vlastitim besmisлом. Njega u predstavi "Smrt na dopustu" Gradskog satiričkog kazališta "Kerempuh" iz Zagreba, tumači glumac Filip Detelić koju iznosi s mnogo humora i ironije.

Šta biste rekli onima koji predstavu „Smrt na dopustu“ tek trebaju da vide – o čemu ona govori?

Ovo je jedna genijalna Saramagova ideja. Fantastična premisa da se pitamo što bi bilo da smrt na par dana nestane – i stvarno je fenomenalna tema za obraditi. Naravno, Kokan Mladenović je malo na svoj način upriličio tu predstavu. To je toliko široka tema i mogli smo otići u bilo koji kut svijeta, ali je fokus ipak najviše na crkvi i politici, nečemu što je

svakidašnje, sa svim pozitivnim i negativnim stvarima oko toga pa smo, eto, iz tog kuta promatrali Saramaga i fenomen neimanja smrti.

Izostankom smrti pomislili bismo da će nastupiti harmonija u cijelom poretku stvari, ali je zapravo, sasvim suprotno.

Evo vidjeli smo potpuni kaos, potpuno rušenje crkve i države. Ja glumim tog sirotog grobara koji je zapravo u toj situaciji najnesretniji, jer posla više nema.

Imamo situaciju i s mafijom/maphiom koja bez smrti gubi moć. Svašta se tu događa. Naravno, kao i u svakoj drugoj situaciji, ljudi nađu rješenje kako bi opet mogli profitirati.

Vaš lik je izazvao ogromnu simpatiju i aplauz publike tokom predstave, što je znak da je ispunio svoju svrhu i očekivanja. Kako ste se pripremali za njega?

Je, zanimljiv je. Kokan mi je našao uporište u jednom političaru iz okruženja koji je ostao zapamćenim po jednoj apсурдној изјави па ми је он био полазна тачка у грађењу lika Grobara.

Koliko su likovi karikatura, a koliko stvaran odraz društva?

Likovi jesu pomalo karikaturalni – svećenik koji trči s ministrom da ih nitko ne bi vidio. Sve se to čini pomaknuto, ali reći ću, nažalost ili nasreću, sve je to dio našeg društva i sve se to događa oko nas, tak' da zapravo, nije taj jadni Saramago ni morao izmišljati previše toga. Sve to već postoji, samo je on to odlično primijetio i pretočio u djelo.

Kako biste vi opisali smrt iz svoje vizure? Kako je vi zamišljate kao jednu ličnost?

Volio bih da izgleda tako kako ju je odigrala naša Josipa – da je jedna zbunjena, preplašena, nesretna i nespretna gospođica s kojom bi lakše izašli na kraj kada se jednog dana sretnemo.

Kakva je adaptacija reditelja Kokana Mladenovića u odnosu na originalan tekst?

Isprva ni mi nismo znali kako će to sve izgledati. Prvo nas je natjerao da svi pročitamo Joséa Saramaga i nije dao da počnemo probe prije toga. Tarik Filipović, Hrvoje Kečkeš i ja smo došli na prvu probu bez pročitanoг teksta, ali nam to nije prošlo. Morali smo čak i neki referat napisati na određenu temu, tak' da se od početka dosta ozbiljno postavio prema tome i eto, morali smo se ili prilagoditi ili otići.

Predstava je, osim psihički, i fizički dosta zahtjevnija s obzirom na to da se scena i rekviziti na njoj često mijenjaju, a djelimično je urađena i u formi mjuzikla.

Je, bilo je tu i pjevanja, ali nije to zapravo ništa strašno. Ja, na sreću, nemam pjevačkih dionica jer ne znam pjevati pa sam se tu dosta izvukao, tako da sam dosta dobro prošao. Čak mi je i redatelj, kada je čuo kako pjevam, rekao: "Drž' se ti grobara i dobro je."

Šta biste rekli o zajedničkoj energiji i interakciji ansambla tokom proba?

Ja uvijek kažem da što se tiče nas u Zagrebu odlično se slažemo, pogotovo ova muška ekipa, svi smo prijatelji i privatno, puno se družimo, radimo skupa u Kerempuhu, a i izvan njega. U Zagrebu smo najmanji ansambl, tako da smo kompaktni kao jedna mala obitelj.

Bojana Savić

МУЗИКА ЈЕ ЖИВОТ, А ЖИВОТ БЕЗ МУЗИКЕ...

„Невоља са животом је та што у њему, за разлику од позоришта, нема позадинске музике“! - Луис Гарднер

Ипак, постоје људи којима је музика живот! Такав живот, препун складних нота, имају корепетитор Ана Крајновић и Франка Маргета, виолончелисткиња. Њихова улога у представи „Смрт на допусту“, упркос томе што се готово и не виде на сцени, у многоме је одредила тон и динамику сјајне представе рађене по роману португалског нобеловца Жозеа Сарамага, у извођењу Сатиричког казалишта Керемпих из Загреба, коју је режирао Кокан Младеновић.

Франка – Мени је ово заправо први позоришни пројект. Још од самих проба све ми је било веома интересно јер се ради о смрти, а и главни лик у представи је заправо челиста! Још интересније ми је било када су ми рекли да се у представи ради о Шубертовој „Смрт и девојка“, тако да док свирам соло кроз целу представу, ја заправо свирам одломке из те композиције која се као лајтмотив протеже у представи (композитор сонгова је Ирена Поповић Драговић, аутор тек-

стова Кокан Младеновић). Изазовно ми је било радити са Борком Перићем, који игра челисту, и са глумицом Јосипом Анковић која има улогу Смрти у овој представи. Са њима сам радила интензивније управо због тих сцена у којима и они свирају чело док их ја заправо пратим као њихова сенка. Публика не зна да ми заправо немамо ноте испред себе на пулту. Наше ноте су текст представе препун белешки, некаквих слова, ознака само нама знаним, те се заправо сво време ослањамо на глумце, пратимо њихов говор, покрет, гласноћу и темпо њиховог говора. То је тотално другачија врста свирања и тражи потпуну концентрацију у раду. Интересно искуство које до тада нисам имала.

Колико је глумцима помогло, у том вашем заједничком раду, да схвате и науче како треба држати одређени инструмент, како би глума у потпуности била уверљивија?!

Франка – Да, веома им је помогло и било нам је интересно радити на томе. На пробама смо се гледали као у огледалу како би изгледало што уверљивије. Показивала би им у ком смеру би требали да вуку гудало, како се правилно држи инструмент. Заправо сав тај рад је био двосмеран јер, колико год сам ја учила Јосипу и Борку да свирају, толико су они мене учили неким другим стварима.

Брчанска сцена је специфична, те претпостављам да је било теже одрадити посао пијанисте у представу у односу на сцену у Керемпиху. Овде је клавир био ван сцене, што је у многоме теже пратити радњу глумаца.

Ана – Заправо и у Керемпиху је клавир на врло сличној позицији, али то мени некако и одговара јер је клавир као инструмент темељ куће. И ако клавириста нешто фула долази до рушења те куће. Са друге стране доста је захтевно бити клавириста у позоришту, нарочито у овом пројекту јер морам буквално „ловити“ глумце на сцени, те сам била приморана као и Франка да нон-стоп бдим над глумцима стварајући и градећи темељ ове наше куће (представе)! Све то није ни мало једноставно јер свако глумачко извођење се разликује од играња до играња.

Осим тог виртуозног напора да увежбаност између вас и актера представе буде одрађена до перфекције, имале сте сигурно и посебне припреме како би могле непомично да преседите комплетну представу без одласка са сцене.

Франка – На почетку сам се бринула како ћу ја готово два часа седети непомично, али све више уживам у томе! Након више од годину дана играња ове представе већ сам се навикла на све то. Имам неке своје ритуале у којима пре представе натерам себе да не пијем превише воде (громки осмех из дубине душе код обе саговорнице), сконцентрисано пратим представу, чак знам текстове свих њих напамет, али се нисам заситила. И даље ми је и смешно и узбудљиво до краја представе. Заправо, сваки пут је неки детаљ другачији, јер то је ипак позориште.

Верујем да се дешавало да исправите глумце у њиховим репликама!

Ана – Да, нарочито на пробама, мада више у себи (опет осмех), јер се не усуђујем то да урадим „очи у очи“ из поштовања према глумцима. Иначе се,

уз музику, бавим и плесним покретом и предивно ми је што у сарадњи са позоришном глумом и музиком нема тог ривалства. Они цене нас и наш рад, ми ценимо њихов рад и то функционише веома добро. Прелепо је било још од самог почетка то што су нас прихватили и слушали док смо их учили како се свира на инструментима јер само уз такво поштовање могли смо доћи до заједничког циља, а то је добро одиграна представа!

Како је живети живот у којем је музика све?

Ана – Мени је баш тако, музика све, музика је и позив и мој живот. Без тога не би могла. Чак и кад не свирам мени су мелодије и даље у глави. Па и у току представе, док не свирам мени се у глави унапред врте мелодије које ће бити изведене, док другим делом себе пратим представу како тече!

Франка – Осим музике ја се бавим и ликовном уметношћу. Занимају ме све врсте уметности и то ми даје душу. Волим те емоције, волим те осећаје. За мене је уметност лек!

Да закључимо. Музика је чудо, музика је терапија. Музика је магија која је прерасла у јасан драмски формат где су музичари постали учесници радње од пресудног значаја. Модерни театар и мањак финансијских средстава их је склонили са сцене. Позоришним језиком речено музичари су наишли на штрих. Дакле, кад су нам од наших живота направили позориште, унесимо у њега музику јер, као што у представи музика позитивно утиче чак и на Смрт, не дозволимо да нам живот без музике буде... знате већ какав!

Мирослав Обрадовић

GORKA SATIRA KOJA NE OSTAVLJA RAVNODUŠNIM

Satira koja izaziva i smijeh i šutnju, tako bi se ukratko mogla opisati predstava „Smrt na dopustu“. Publika je nakon izvedbe Kerempuha imala mnogo toga za reći, a njihove reakcije bile su jednako iskrene koliko i same replike s pozornice.

Već s prvim scenama, publika se našla u svijetu u kojem smrt, umorna i potrošena, odlučuje otići na odmor. Ta jednostavna ideja, izvedena s puno duha i preciznosti, vrlo brzo prerasta u nešto mnogo dublje, a to je promišljanje o svijetu bez kraja, o društvu koje gubi granice, o životu koji se, bez smrti, izmiče smislu. „Smrt na dopustu“, duhovita, a istodobno potresna priča o svijetu bez smrti, pokazala se kao prava poslastica za ljubitelje satire i pametnog humora, ali i kao predstava koja te natjera da zastaneš i promisliš.

Razgovori nakon predstave, koju je ispratio veliki aplauz, pokazali su da je publika duboko doživjela ono što se odvijalo na sceni. Neki su isticali energiju ansambla i preciznost u izvođenju, drugi su naglašavali snagu ideje – Smrt kao umorna žena koja odlučuje uzeti odmor. Mnogi su bili dirnuti spojevima komike i tuge, groteske i istine.

„Svaki glumac ostavio je trag. Vidi se da uživaju na sceni, a to se prenosi i na nas u publici. Stvarno odlazimo s najpozitivnijim dojmovima.“

„Godinama dolazim na Susrete. Večeras se mogla vidjeti stvarno odlična gluma, vrhunska energija! Smijala sam

se, ali me u isto vrijeme steglo u grlu. To je ono pravo – kad te predstava zabavi, a opet te natjera da malo promisliš.“

Posebno je odjeknula sposobnost predstave da kroz humor progovori o svakodnevicu, politici, društvu i ljudskoj krhkosti. U komentarima se često čulo da satira, iako naizgled zabavna, zapravo boli, jer otkriva ono što se često prešućuje.

„Kad se smijemo političarima i sebi, kao da sve na trenutak postane lakše. To je satira – gorka, ali ljekovita.“

„Pogodili su pravo u srž svakodnevice. Sve što su izrekli o smrti i društvu, to smo mi. Samo što su oni to rekli kroz smijeh.“

„Dva sata su prošla u dahu. Sve je bilo živo, ritmično, bez praznog hoda. Muzika, gluma, ideja, sve je bilo na mjestu.“

Sudeći po dojmovima, publika iz Doma kulture zasigurno nije otišla ravnodušna. Predstava nije završila posljednjom scenom, nastavila je trajati u mislima onih koji su je pogledali. A upravo to, možda više od svega, potvrđuje moć teatra.

Jer ovaj kazališni komad zaista potiče na promišljanje: što bi se stvarno dogodilo da smrt uzme odmor – bi li svijet postao bolje mjesto ili potpuni kaos?

Sandra Živković

DA LI DA RIDAMO ILI DA SE SMIJEMO? HAJDE DA SE SMIJEMO, LAKŠE JE

Druge festivalske večeri Internacionalnih susreta u Brčkom, glumci Makedonskog narodnog teatra iz Skopja na scenu su donijeli Nušićevog „Narodnog poslanika“ u režiji Egon Savina.

Na konferenciji za medije, direktor Makedonskog narodnog teatra Nikola Kimovski, glumac Aleksandar Mikić i glumica Darja Rizova zahvalili su se na iskustvu koje su doživjeli izvođenjem ove predstave u Brčkom, istaknuvši da im je to bila čast i zadovoljstvo, ali i odgovornost, jer kako su naglasili, nastupili su pred izuzetno senzibilizovanom i kulturnom publikom koja umije da prepozna pravu umjetnost.

„Sala je bila ispunjena do posljednjeg mjesta, bilo je preko 400 gledalaca prisutnih svim srcem i dušom. Reakcija nakon predstave, ovacije i aplauz potvrđuju da pozorište ne samo da živi, već snažno komunicira, povezuje, ujedinjuje. Posebno želim da izrazim iskrenu zahvalnost organizatorima Festivala na izvanrednom prijemu i toploj dobrodošlici. Svaki detalj od logistike do ugostiteljstva bio je na najvišem profesionalnom i ljudskom nivou“, kazao je Kimovski.

Ujedno se zahvalio i selektoru Irfanu Mensuru, kako je rekao, čovjeku sa vizijom i cijenjenom umjetniku koji je svojom umjetničkom intuicijom prepoznao potencijal „Narodnog poslanika“ i dao prostor ovoj predstavi da progovori i u širem regionalnom kontekstu.

„Čast nam je da budemo dio selekcije pod njegovom palicom, I to nam je podstrek za dalji rad i razvoj. Režija Egon Savina, glumačko zalaganje naših kolega Aleksandra Mikića, Darje Rizove, Tonija Mihajlovskog, Jordana Simonova, Tanje Kočovske, Aleksandra Mihajlovskog, zajedno su stvorili taj snažan scenski jezik koji je publika prihvatila otvorenog srca“, dodao je Kimovski.

Nakon ove divne večeri u Brčkom „Narodni poslanik“ nastavlja svoj put i naredne sedmice nastupa na festivalu u Srbiji. To im je, kao su rekli na konferenciji, još jedna prilika da podijele svoju umjetnost i obogate kulturni dijalog u regionu.

Ovom prilikom, podsjetili su da je „Narodni poslanik“ trenutno jedna od najboljih predstava koju imaju na repertoaru i jedna od najposjećenijih. Predstava je dobila Sterijinu nagradu, a ovo im je četvrto međunarodno gostovanje.

Prisutni na konferenciji, podsjetili su da je Brislav Nušić nekada bio i jedan od osnivača i upravnika ovoga pozorišta, a ove godine Makedonski narodni teatar proslavlja svoj jubilej – 80 godina, i zato je akcent stavljen na menadžment pozorišta i na umjetnički savjet, da predstavu vidi što više ljudi van Makedonije.

Na pitanje koliko Nušićev „Narodni poslanik“ odskaka od „Narodnog poslanika“ u izvedbi Makedonskog narodnog teatra, rečeno je da je u suštini Egon u svojoj adaptaciji izbacio par likova, te napravio vrlo kratku priču koja traje sat i dvadeset minuta, ali da je opet sve kazano.

„Tako da, Nušić je ostao. Igramo ga izvorno, znači igramo ga u vremenu, i kostimi su nam takvi, i scenografija je takva. Meni je bilo čudno zašto ne na-

pravi neku adaptaciju koja bi odgovarala sadašnjem vremenu. Ali kad smo počeli da radimo, shvatio sam da je ovo još bolnije, kad se sjetimo da je prošlo više godina, a ništa se nije promijenilo, da su ljudi ostali isti, da su te mane koje imaju i dan-danas aktuelne, i da te ljude i danas gledamo u parlamentu”, dodao je Aleksandar Mikić.

Glumica Darja Rizova, kazala je da je imala odličnu saradnju sa Egonom Savinom, režiserom koji, kako je rekla, odlično zna kako da te vodi.

„Danica je za mene, kako se gradio taj lik, predstavljala glas razuma i otpora u ‘Narodnom poslaniku’. I ona je ta mlada, neustrašiva generacija koja ima savjest i suprosvjetljuje se svemu što je nečasno, pa čak i kad je to njen otac. Ne plaši se da kaže istinu u lice, buntovna je, oštra, drska. Nema pomirenja, na kraju čak i napušta svog tatu”, rekla je Rizova.

Govoreći o Nušićevim tekstovima, Mikić je istakao i to da je Nušić fenomenalan poznavalac balkanskog

mentaliteta, te da je pisao takve likove da su oni isti kao i prije 100, 200 godina. Ništa se nije promijenilo, kao da tapkamo u mjestu, i publika uvijek ovakve predstave dobro prihvata i nagrađuje ih ovacijama i aplauzima.

„Ovo nije komedija kako se na prvu shvata, mnogo je to dublje. U suštini, humor nije vodviljski humor. Nego je to je komedija karaktera. Ove situacije koje je opisao Nušić i Egon ih izvadilo u našoj predstavi su možda više bolne nego smiješne. I kad se ljudi smiju, oni se kiselom smiju jer prepoznaju sebe i ljude oko sebe, to nije baš tako smiješno. Smijem se, smijem se, a plakao bih”, pojasnili su učesnici konferencije.

To je ono što je upravo rekao selektor Irfan Mensur.

– Da li da ridamo ili da se smijemo? Hajde da se smijemo, lakše je –

Sanita Jerković-Ibrahimović

MEDIJSKI SPONZORI:

federalnatv

RNU "Radio Brčko"
РНУ "Радио Брчко"

Радио Телевизија Републике Српске

VAŽNI TELEFONSKI BROJEVI U BRČKOM

Dom zdravlja	049/217-422
Policija Distrikta	122,049/233-200
Hitna pomoć	124, 049/217-422
Vatrogasci	123
Dom kulture	049/216-511, 233-820, 212-803
Vlada Brčko distrikta	049/216-011, 216-093
Biblioteka / Knjižnica	049/212-709
Umjetnička galerija	049/211-738

Za detaljnije informacije o ovogodišnjim
Internacionalnim teatarskim susretima Brčko distrikta BiH
skenirajte QR kod

Internacionalni teatarski susreti Brčko distrikta BiH

REDAKCIJA INTERNACIONALNIH TEATARSKIH SUSRETA BRČKO DISTRIKTA BiH 2025. GODINE

Glavna i odgovorna urednica: Ružica Lukić

Urednica: Sandra Živković

Tehnički urednik: Fahrudin Dino Alić

Članovi redakcije: Amar Husejnović, Bojana Savić, Duško Radovanović,
Edin Hadžić, Edin Osmanbašić, Ena Gluhaković, Kristijan Bilić, Marija Radić, Miljana Đurđević,
Miroslav Obradović, Mirsad Zahirović, Sanita Jerković-Ibrahimović

Fotografija: Dejan Đurković, Dragan Deanović

Izdavač: Vlada Brčko distrikta BiH - Odjel/Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu

Štamparija: "Gama" Brčko

INTERNACIONALNI
TEATARSKI SUSRETI
BRČKO DISTRIKTA BiH

ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ
ТЕАТАРСКИ СУСРЕТИ
БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

PROGRAM 16. - 24. X. 2025. ПРОГРАМ

LJUDI OD VOSKA

Pisac: Mate Matišić; Režija: Ivan Vanja Alaç
Narodno pozorište Sombor, Srbija

Četvrtak
16. 10.
19:30
Четвртак

ЉУДИ ОД ВОСКА

Писац: Мате Матишић; Режија: Иван Вања Алач
Народно позориште Сомбор, Србија

NARODNI POSLANIK

Pisac: Branislav Nušić; Režija: Egon Savin
Makedonski Narodni Teatar
Skoplje, Sjeverna Makedonija

Petak
17. 10.
19:30
Петак

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Писац: Бранислав Нушић; Режија: Егон Савин
Македонски Народни Театар
Скопље, Сјеверна Македонија

SMRT NA DOPUSTU

Pisac: José Saramago; Režija: Kokan Mladenović
Gradsko Satiričko kazalište Kerempuh
Zagreb, Hrvatska

Subota
18. 10.
19:30
Субота

СМРТ НА ДОПУСТУ

Писац: Жозе Сарамаго; Режија: Кокан Младеновић
Градско Сатиричко казалиште Керемпух
Загреб, Хрватска

ЋELAVA PJEVAČICA

Pisac: Eugène Ionesco; Režija: Jagoš Marković
Centar za kulturu Tivat,
Crna Gora

Nedjelja
19. 10.
19:30
Недјеља

ЂЕЛАВА ПЈЕВАЧИЦА

Писац: Ежен Јонеско; Режија: Јагош Марковић
Центар за културу Тиват,
Црна Гора

TANGO

Pisac: Slavomir Mrožek; Režija: Radoslav Milenković
Narodno pozorište Tuzla,
Bosna i Hercegovina

Ponedjeljak
20. 10.
19:30
Понедељак

ТАНГО

Писац: Славомир Мрожек; Режија: Радослав Миленковић
Народно позориште Тузла,
Босна и Херцеговина

MIHAEL KOLHAS

Pisac: Heinrich von Kleist; Režija: Boris Liješević
Jugoslovensko dramsko pozorište,
Beograd, Srbija

Utorak
21. 10.
19:30
Уторак

МИХАЕЛ КОЛХАС

Писац: Хајнрих фон Клајст; Режија: Борис Лијешевић
Југословенско драмско позориште,
Београд, Србија

SJAJ ZVEZDA NA PLAFONU

Pisac: Johanna Thydel; Režija: Damjan Kecojević
Malo pozorište „Duško Radović“,
Beograd, Srbija

Srijeda
22. 10.
19:30
Сриједа

СЈАЈ ЗВЕЗДА НА ПЛАФОНУ

Писац: Јухана Тидел; Режија: Дамјан Кецојевић
Мало позориште „Душко Радовић“,
Београд, Србија

MAJSTORI, MAJSTORI

Pisac: Goran Marković; Režija: Marko Misirrača
Narodno pozorište Republike Srpske,
Banja Luka, BiH

Četvrtak
23. 10.
19:30
Четвртак

МАЈСТОРИ, МАЈСТОРИ

Писац: Горан Марковић; Режија: Марко Мисирача
Народно позориште Републике Српске,
Бања Лука, БиХ

NA DRINI ĆUPRIJA

Pisac: Ivo Andrić; Režija: Tihomir Stanić
YugoArt Beograd, Srbija

Petak
24. 10.
19:30
Петак

НА ДРИНИ ЂУПРИЈА

Писац: Иво Андрић; Режија: Тихомир Станић
ЈугоАрт Београд, Србија

XLII